

Feminisme(s)

RAQUEL DÍAZ SÁNCHEZ I SOFIA VILELLA PUJOL

Contra la idea que les dones només poden ser *bones* o *víctimes*, i contra una concepció del feminisme com un moviment polític immaculat, Sophie Lewis escriu *Feminismes enemies* (Tigre de Paper). «Les dones són horribles. Prou sovint. Fins i tot les feministes són part del problema», afirma contundentment l'autora. Pensem, si no, en figures com les que examina aquest assaig: la trànsfoba, la colonialista, la racista, la policia, la pornòfoba, la *girl-boss*, la *tradwife*, l'antiavortista. Segons Lewis, no podem oblidar que totes aquestes dones també són feministes, perquè reaccionen a barreres patriarcals, encara que ho facin amb enfocaments excloents. Si parem esment a com operen aquests feminismes enemies, que obliden altres opressions que conviuen amb el sexisme, podrem avançar cap a un món on el feminisme contrarrevolucionari deixi de tenir la capacitat d'exercir violència.

En aquest context de fragmentació del moviment feminista i d'auge dels discursos reaccionaris, el concepte d'interseccionalitat s'ha convertit en un punt de trobada —i sovint també de conflicte— dins del debat feminista. Des d'una posició feminista crítica amb les jerarquies, els discursos de poder i la fragmentació del moviment, Àlicia Villar Aguilés i Vicenta Tasa Fuster, membres de la Fundació Nexe i professores a la Universitat de València, han escrit *Feminismes interseccionals* (Raig Verd). «Hem de tenir clar, des de la perspectiva teòrica, què és la interseccionalitat per després poder aterrar-la en les polítiques reals», expliquen les autores. Aquest volum recopila converses amb dotze persones que es dediquen a la investigació i l'activisme —hi trobem noms com ruth mestre, Bel Olid o Pastora Filigrana—, i inclou un pròleg de Patricia Hill Collins.

Fent un petit salt cap enrere, l'assaig *Totes les batalles* (Columna) de Magda Oranich ens permet recordar la importància de la lluita feminista a Catalunya durant la segona meitat del segle passat. Oranich és una dona a qui devem no només gratitud, sinó també la nostra veu. En temps negres, quan el franquisme pretenia reduir les dones a ombres de l'espai domèstic, l'advocada va cosir resistències al règim. No només va defensar els nostres drets als tribunals, sinó també a les institucions polítiques, a les assemblees i als carrers. És a dones com ella a qui devem el dret al divorci, la despenalització de l'adulteri femení i l'accés als mètodes anticonceptius i a l'avortament. Oranich mai va callar: el refugi i l'acompanyament que encara concedeix, cinquanta anys després, com a advocada i com a companya, és una preuada herència a què hem de fer justícia.